

GAZETA LWOWA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Aktywna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzny 31. (Tel. 178).
Adres Administracji: Lwów, Senatorska 6. (Tel. 73).

Cena
egzemplarza
pojedynczego

15 gr.

Na dworcach
zalejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 236.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Ferment w stronnictwach.

Lwów, 13. grudnia.

Jeśli tyle pisze się i mówi o niedomaganiach Sejmu, jeśli źródła niemożności sejmowej szuka się u podstaw struktury duchowej społeczeństwa, nie należy pomijać czynnika pośredniczącego w tej wspólnej chorobie szczytów i nizin — stronnictw politycznych.

Stronnictwa polityczne mają wady i zalety są — nie — tami ogólnego charakteru naszego Sejmu.

Od samych jego początków po dzień dzisiejszy zawiskiem rzucającym się w oczy jest płynność stosunków wewnętrzno-klubowych. Posłowie występują i wstępują, tworzą się fuzje i secesje, od większych kompleksów odrywają się drobne grupy i albo ulegają wchłonięciu przez inny kompleks, albo próbują żyć własnym życiem drobin. Szumi i wre po klubach ustawiczny ferment, dający się porównać z wulkanicznymi procesami młodej planety.

Przez rozkład taki przeszedł „Piast”, przez cały szereg wstąpiń i ewolucji przeszedł klub ukraiński, a „Wyzwolenie” każdej chwili grzyźnie nowe rozzerwanie pierścienia partyjnego. Nie jest wolny od silnych napięć wewnętrznych klub żydowski, a o klubach prawicowych wiele dałoby się powiedzieć, gdyby zmartwień swych nie ukrywały tak dyskretnie. Wystarczy wspomnieć, że rozzerwanie przez grupę p. Korfatego „klubu narodowego” było dla ogółu niewtajemniczonych niespodzianką, choć wynik ten poprzedziły długie i poważne targi.

Dyskretna w zachowywaniu spraw wewnętrznych dowodzi większej dyscypliny partyjnej, a przede wszystkim wyrobienia politycznego. Wszelki bowiem rozgłos, nadany sprawie często łatwej do koleżeńskiego zlikwidowania, przyczynia się tylko do jej rozognienia. Kluby prawnicy wiedzą o tem doskonale.

Lewica, politycznie mniej wyrobiona, złożona z żywiołów o pierwotnym rozmachu, mało licząca się z subtelnościami dyplomacji, zapomina tu o ostrożnościach i najczęściej roznosi swe targi i kryzysy po świecie. Targi te jednak, a w konsekwencji ich — rozłamy są faktycznie poważniejsze i częstsze, niż po prawej stronie Sejmu. Dlaczego?

Ich źródłem nie jest walka ścierających się indywidualizmów, ponieważ Sejm, a głównie lewica ma ich nie wiele. Masa, rdzeń każdego stronnictwa — to źródło, które ma wartość parlamentarną wyraża się

Reorganizacja armji sowieckiej.

USTALENIE FUNKCJI WŁADZ NACZELNYCH. — ROZGRANICZENIE KOMPETENCJI. — WOJSKOWE FORMACJE NARODOWOŚCIOWE.

(Telefonemat własny „Gazety Lwowskiej”).

Pogranicze sow., 13. grudnia.

Z Moskwy donoszą: Odbił się tu wszechrosyjski zjazd „rad żołnierskich” z udziałem wszystkich wybitnych dowódców, politycznych komisarzy wojskowych itd. Zjazd — pod przewodnictwem faktycznego następcy Trockiego — Frunzego, obradował w ciągu całego tygodnia i w następstwie, — jak zaznacza prasa sowiecka, — dokonał wielkiego dzieła. Mianowicie ustalono i zatwierdzono główne zasady oraz porządek wprowadzenia w życie całkowitej reorganizacji armji czerwonej, szczególnie zaś co do funkcji naczelnych władz wojskowych.

Jako podstawę reorganizacji przyjęto zasadę ujednostajnienia wyższego kierownictwa wszystkich sił zbrojnych związku sowieckiego. Wszystkie siły zbrojne bez różnicy rodzaju broni (piechota, jazda, artyleria itd.) podwładne są jednej instytucji centralnej — „komisariatowi wojskowemu”, którego władza kierownicza obejmuje również flotę morską oraz napowietrzną. Istniejące obecnie wyższe dowództwa poszczególnych rodzajów obrony państwa (awiacji floty itp.) tracą swą niezależność, podporządkowując się nowo zreorganizowanemu komisariatowi.

Zjazd przeprowadził również doniosłą reformę ścisłego rozgraniczenia kompetencji oraz zakresu działania dowództwa wojskowego i władzy politycznej w armji. Dotychczas, jak wiadomo, każda sowiecka formacja wojskowa posiadała „podwójną” władzę, w osobach dowódcy (przeważnie „specjalnego fachowca-oficera” teraz „politruka” (komisarza politycznego), który miał dbać o „czystość komunisty-

czną” danej formacji. Na tle ciągłych tarć o kompetencje dochodziło między temi władzami do nieporozumień i scysji, które odbijały się bardzo ujemnie na ogólnym bojowym poziomie armji czerwonej. Zjazd pragnąc położyć kres temu stanowi rzeczy, uchwalił obecnie, że „politkami” zajmują się wyłącznie oświata polityczna i propaganda komunistyczna w armji („aby utrzymać ją na wyżynie prawdziwego leninizmu”), wszystkie zaś inne strony życia wojskowego — wyćwiczenie bojowe, intendantura, dowództwo itd. — podlegają jedynie kierownictwu bezpośrednich dowódców.

W dalszym ciągu zjazd zatwierdził dawny plan Frunzego o utworzeniu tzw. „wojskowych formacji narodowościowych”, przyczem w łonie takich formacji cały korpus oficerski, jak i masa żołnierska, powinny być zkompletowane jedynie z osób danej narodowości z używaniem w służbie swego języka narodowego. Natomiast uchwalono przyciągnąć do służby wojskowej w armji sowieckiej również te koła, które dotychczas, jakoteż za czasów carskich zwolniono od obowiązku powszechnej służby wojskowej z powodów wyznaniowych, zabraniających wyznawcom tych obrządków wstąpienie do szeregów jakiejkolwiek armji.

Zjazd w osobnej rezolucji podkreślił poważne braki oraz trudności w zaopatrzeniu armji czerwonej, jakoteż niedostateczność wyznaczonych przez rząd sowiecki na te cele funduszy.

Cała prasa sowiecka przywiązuje do prac tego zjazdu doniosłe znaczenie.

jedynie w wykonywaniu aktu głosowania. Idą oni karnie za swym przywódcą, dopóki nie zjawi się współzawodnik, szukajcy posłuchu za pośrednictwem nowych, zazwyczaj skrajniejszych haseł i wykorzystujący wszelkie osobiste niezadowolone i kwasy klubowe.

Podstawą współzawodnictwa — jak wspomnieliśmy — rzadko są indywidualizmy, częściej ambicje. Stąd przemiany, dokonujące się pod ich wpływem, nie są trwałe. Nader rzadko secesjonści tworzą nowe — silne i zwarte ugrupowanie, świadome swych dążeń i celów. Zazwyczaj, jak n. p. w grupie Bryła, równowaga pozostaje chwiejna i dalsze zmiany i przesunięcia są tylko kweśnięciem u,

W najardziej dąrzalnych parli-

warunków zewnętrznych, staje się chorą

Można ją złożyć na karb „warcholstwa”, owego przysłowiwego w Polsce niespokojnego ducha, wciąż niezadowolonego twórczego w porywach, a niszczącego w pracy codziennej. Po części działa i ten czynnik, łamiący dyscyplinę w myśl zasady: sztuka dla sztuki. Są jednak równi z inne przyczyny. Należy do nich sztuczność programów partyjnych niedostosowanych do życia, młode uświadomienie posłów, którzy po pewnym czasie spostrzegają się, że stanęli pod i szwym sztandarem, albo też niesumienność, gdy uczyli to świadomie ponieważ uławiło im takie oszustwo wpłynęło do Sejmu.

Nieuporządkowane stronnictwa nie złożą uporządkowanego Sejmu. Ich płynność wstrząsać będzie równowagą sejmową, ich zasługi wewnątrz sparaliżują czynną pracę na zewnątrz.

Stąd uzdrowienie życia partyjnego jest s ładową wielkiego programu uzdrowienia naszego życia państwowego, politycznego i parlamentarnego.

MIN STRASSBURGE O STOSUNKACH POLSKO-GDAŃSKICH.

Rzym, 12 grudnia. (Tel. G. L.) „Corriere d'Italia” ogłasza wywiad z Ministrem Strassburgrem w sprawie stosunków polsko-gdańskich. Minister oświadczył między innymi, że Gdańsk w nienawiści i zwolnieniu ekonomicznej Polski, nie zaś stawiać tamy temu rozwojowi. Uregulowanie sprawy w atwiałych handlu polski z Skandynawią i Angią, według propozycji polskiej, może się korzystnie również na życie Gdańska. Na zapytanie dziennikarza, dlaczego tak wiele spraw dotyczących Gdańska rozstrzyga Rada Ligi Narodów, Minister odpowiedział, że powodem tego jest procedura postawiona w tym względzie. Dziennik dodaje od siebie, że w konwencji polsko-gdańskiej (1 listopada) 1920 szukać należy powodu przeladowania Rady Ligi Narodów drobnymi sprawami.

Specjalne pełnomocnictwa kresowe dla Rządu. Wprowadzenie t. zw. małego samorządu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 13. grudnia. (Z) Wiedle wszelkiego prawdopodobieństwa, jak się dowiaduje Wasz korespondent — o czem doniosła wczorajsza „Gaz. Lwowska”. Premier Grabski zwrócił się do Sejmu o nadanie specjalnych pełnomocnictw kresowych Rządowi. Pełnomocnictwa te upoważniałyby Min. Thugetta i Ratajskiego do zarzą-

dzeń w kierunku uspokojenia kresów, przyczem w województwach kresowych miały być wprowadzone t. zw. mały samorząd przede wszystkim komunalny. Uchwała miejscowych samorządów i przeprowadzenie budżetu podlegałoby w tym wypadku kontroli władz centralnych.

RADA DLA SPRAW KRESOWYCH. (Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa 13. grudnia. (Z) korespondent Wasz dowiaduje się, że powołanie do życia przez Rząd Rady dla spraw kresowych będzie załatwione w najbliższym czasie. Rada będzie rozpatrywać ze stanowiska prawnego wszystkie te ustawy, które obowiązują, względnie dotyczą województw wschodnich. Rada kresowa powstaje dlatego, że niektóre ustawy nie uwzględniają potrzeb życia miejscowego. Okazuje się, że istnienie Rady nie wyklucza powołania także w razie potrzeb rzeczoznawców obeznanych w sprawach województw wschodnich i mniejszości narodowych.

O UTWORZENIE WIELKIEGO STRONNICTWA CENTROWEGO. (Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa 13. grudnia. (Z) Dzienniki katowickie donoszą, jakoby między niektórymi przywódcami N. P. R. i Ch. D. toczyły się rokowania o utworzenie nowego wielkiego stronnictwa centrowego. Układy mają być prowadzone przez p. Wachowiaka i Mańkowskiego ze strony N. P. R., a ks. Adamskiego z drugiej strony. Układom ma patronować p. Korfiaty.

STYPENDJA AKADEMICKIE.
Warszawa, 12. grudnia. (Tel. G. L.) Wysokość stypendiów akademickich w roku akademickim 1924/25 została ustalona przez Ministra W. R. i O. P. na 2-5 punktów, określonych w ustawie z 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska. Przy mnożnej więc równej 38 gr. w październiku, rata stypendyjna wyniesie 100 zł. 70 gr., przy mnożnej zaś 41 gr. w listopadzie i grudniu 108 zł. 65 gr. Prócz sum wnoszonych na fundusz stypendyjny przez rząd z kredytów przewidzianych w budżecie państwa w ilości odpowiadającej 2% ogólnej liczby studentów, na fundusz ten składają się opłaty samej młodzieży, wynoszące na cały rok akademicki 1924/25 po 5 zł. (od tej opłaty Rady wydziałowe mogą zwolnić najuboższych studentów), tudzież wnoszone przez ciała samorządowe, oraz przez instytucje i osoby prywatne.

UZNIANIE DLA RZĄDU POLSKIEGO.
Warszawa, 12. grudnia. (Tel. G. L.) Kongres ekonomiczno-społeczny, którego prace ukończone zostały w dniu 4. listopada w Buenos Aires, powziął między szeregiem innych uchwał rezolucję, wyrażającą uznanie rządowi polskiemu za całą rozbudowę ustawodawstwa społecznego, które w tak krótkim okresie czasu od r. 1918 do 1924 osiągnęło tak wysoki poziom.

Feljeton „Gazety Lwów.” z d. 14. XII, 1924.

† Giacomo Puccini (1858-1924).

Wieża o śmierci Pucciniego obiegła lotem błyskawicy cały świat kulturalny, budząc wszędzie głośnie echo. Wzruszyła ona nie tylko sfery fachowe, ale również szerokie rzesze miłośników opery, którym nazwisko głośnego kompozytora włoskiego nie było obcym. Giacomo Puccini należał do najpopularniejszych twórców operowych ostatniej doby a jego „Cyganeria”, „Tosca”, oraz „Madame Butterfly” wchodziły w skład repertuaru wszystkich scen operowych i cieszyły się zawsze i wszędzie niesłabnącym powodzeniem. Urodzony 22 czerwca 1858 w Luccy, ukończył konserwatorium muzyczne w Medjolanie, gdzie jako uczeń zwracał na siebie uwagę wybitnymi zdolnościami i talentem kompozytorskim, który niebawem miał go wynieść na szczyty nowoczesnej

Marsz. Piłsudski o ustawie o organizacji najwyższych władz wojskowych.

Rezygnacja Marszałka z kandydatury na stanowisko Gen. Inspektora.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 13. grudnia. (Z.) Już wczoraj donieśliśmy, iż na konferencji w Prezydium Rady Min. był Marsz. Piłsudski, który następnie udzielił dziennikarzom informacji w sprawie stanowiska swego osobistego wobec projektu „Kurjer Poranny” pisze, że Marszałek bardzo ostro krytykuje projekt, uważa go za chybiony, a nadto za niedokładnie i niezupełnie zredagowany. Główny brak ustaw, uzależnienie generalnego inspektora armii, tj. wodza naczelnego w czasie wojny od Min. spraw wojskowych i szefa sztabu gener. Marszałek tłumaczy po części wzorami monarchistycznymi, po części względami osobistymi. M. in. Marszałek oświadczył, że wymieniany jest jako kandydat na stanowisko generalnego inspektora. „Widoczny brak zaufania do mnie wywołuje chęć odstawienia mnie za wczasu, w taki sposób, jaki praktykowany był za czasów monarchistycznych. Jeżeli tak jest, to lepiej nie brać pod uwagę mojej kandydatury. Lepiej jest również takiej ustawy nie uchylać, lub zdecydować się, by zrobić Min. spraw wojsk. naczelnym wodzem w czasie wojny.”

W tym wypadku da się ją bezspornie ustalić.

Następnie p. Pluciński w imieniu tej samej komisji referował sprawę wniosku p. Rzepeckiego o zmianę rozporządzenia Prezydenta Rzpltej co do przerachowania zobowiązań prywatno-prawnych. W imieniu komisji zaproponował przejście do porządku dziennego nad wnioskiem p. Rzepeckiego.

P. Faustyniak wnoszą rezolucję, wzywającą Rząd do wniesienia ustawy, według której hipoteki miejskie byłyby zwaloryzowane nie na 15, lecz na 25 proc., zaś wiejskie na 24 proc.

W głosowaniu zwykłym przyjęto wniosek komisji o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem p. Rzepeckiego.

Przystąpiono do głosowania. W głosowaniu odrzucono wniosek p. Rzepeckiego, przyjmując rezolucję komisji z uzupełnieniem o funduszach publicznych, treści następującej: Sejm wzywa rząd, aby posiadaczy pożyczek państwowych, którym jako niewłaściwym władze państwowe nakazały zakup pożyczek państwowych, otrzymały za swe obligacje taką sumę pożyczek konwersyjnych, która odpowiada pełnej waloryzacji marek polskich w dniu nabycia pożyczki. To samo dotyczy wszystkich właścicieli funduszów publicznych, władz kościelnych i użyteczności publicznej.

Z kolei p. Iłski (ZLN.) referował sprawę wniosku Koła żydowskiego, ZLN. i Ch.-D. w sprawie nowelizacji ustawy o podatku przemysłowym. Przyjęto wniosek odesłania jej z powrotem do komisji.

Następnie p. Puchalka (Ch.-D.) przedłożył sprawozdanie komisji pracy o wniosku p. Ziemięckiego i wniosku p. Brzeziny w sprawie noweli do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Po krótkim przemówieniu referenta **Plucińskiego**, ustawę przyjęto bez zmian, w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos pp. Ziemięcki

Z obrad Sejmu.

USTAWA O OCHRONIE WYNALEZKÓW. — POLSKA POSIADA 18 STATKÓW HANDLOWYCH. — PRZERACHOWANIE POŻYCZEK PAŃSTWOWYCH. — NOWELIZACJA USTAWY O PODATKU PRZEMYSŁOWYM. — ZABEZPIECZENIE NA WYPADEK BEZROBOCIA.

Warszawa, 12. grudnia. (Tel. G. L.) W pierwszym czytaniu odesłano do komisji budżetowej projekt ustawy o **prowidzium budżetowym** za czas od 1. stycznia do 31. marca 1925 stosownie do wczorajszej uchwały konwentu senatorów, aby ustawa w 2 i 3 czytaniu załatwiona była przez Sejm do dnia 1. stycznia 1925 r.

Przy I. czytaniu noweli do ustawy o **monopolu spirytusowym** przemawiał p. Bernard Hausner (Koło żyd.), poczem ustawę odesłano do komisji skarbowej.

Następnie p. Anusz (ZPSL.) przemawiał jako sprawozdawca w imieniu komisji przemysłowo-handlowej o wnioskach p. Jemielewskiego (ZPSL.) i Helmana (ZPSL.) w sprawie **przyjścia z pomocą ludności b. pasa przybrzońskiego**. Komisja jednomyślnie uchwaliła wzywać rząd do **wstrzymania ściągania przez Demat opłat za różne materiały**, pobrane w dobrej wierze z pobożowisk i z okopów na własne potrzeby przez ludność i przeliczenie należnych sum na rachunek nie-

pobrane odszkodowań wojennych. Rezolucję tę Sejm uchwalił.

Po referacie p. Trepi (ZLN.) przyjęto w 2 i 3 czytaniu nowelę do ustawy o **ochronie wynalazków**, wzorów i znaków towarowych.

Z kolei p. Mianowski (Ch.-D.) referował ustawę o **miarach morskich statków handlowych**, przy czem zaznaczył, że mamy obecnie 18 statków handlowych o łącznej pojemności 8.5 ton. Całą ustawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

W dalszym ciągu posiedzenia p. **Moraczewski** (PPS) w imieniu komisji skarbowej referował wniosek p. **Rzepeckiego** (ZLN.) w kwestji zmiany rozporządzenia o **przerachowaniu pożyczek państwowych**. — Wnioskodawca domaga się, aby ci posiadacze, którzy udowodnią, że walutę za pożyczki wpiacili przed 1. grudnia 1920 r., otrzymali pożyczkę konwersyjną według miesięcznego wskaźnika wartości polskiej marki z r. 1920, ustalonego w rozporządzeniu Prezydenta. Komisja wniosek ten odrzuciła, stojąc na stanowisku, że skrzywdziłby on

twórczości operowej. Po pierwszych próbach (opera romantyczna „Le Villi” 1884 i „Manon Lescaut” Hamburg 1893) zdobył laury „Cyganerią”, wystawioną po raz pierwszy w Turynie 1897. Opera ta była w duchu weryzmu włoskiego, którego wybitnym przedstawicielem sięgnął od tego Puccini, zdobyła przebojem wszystkie sceny operowe kulturalnego świata dzięki oryginalnej, bogatej w melodie faktycznej muzycznej oraz dzięki librettu, osnutemu zgrabnie na tematach zaczerpniętych z powieści Henryka Müllera „La Bohème”. Przyjmowana wszędzie z entuzjazmem, rozstawiła nazwisko kompozytora, torując mu drogę do sławy i powodzenia. W ślad za nią poszła „Tosca”, wystawiona po raz pierwszy w Rzymie w r. 1900. Cieszyła się ona nie mniejszym powodzeniem dzięki sensacyjnemu librettu i mocnej w wyrazie, aczkolwiek nieco przez krawioną w kolorystyce i muzyce. W cztery lata później wystawiła opera medjołańska nowe dzie-

ło sławnego już podówczas Pucciniego „Madame Butterfly” (1904). Nowy utwór kompozytora włoskiego ujmował egzotykiem libretta, osnutego na tle stosunków japońskich, czarował muzyką bogatą w melodyjność, ciekawie instrumentowaną, okraszana tu i ówdzie oryginalnymi tematami japońskimi.

Powodzenie „Madame Butterfly” zachęciło Pucciniego do dalszej pracy na polu opery, owocem której była „Dziwczyną z Zachodu” (1907) oraz „Tryptyk” (Płaszcz, Siestra Angelica, Gianni Schicchi). Ostatnie jednak dzieła nie dorównały poprzednim. Siła twórcza znakomitego kompozytora wyczerpywała się widocznie. „Dziwczyną z Zachodu” ciekawa w szczegółach — razi w całości przejaśkrawieniem i sensacyjnością w czem po części wina libretta zbyt „filmowego” w charakterze. W „Tryptyku” usiłował Puccini połączyć weryzm (Płaszcz), z najsłynniejszym (Siostra Angelica) uderzając w zakończeniu

w ton opery komicznej (Gianni Schicchi). Całość nie udała się jednak, nie zyskała popularności, nie zdobyła sceny. Królową na niej natomiast niepodzielnie trzy dzieła, pochodzące z owocu dorobku talentu kompozytora, trzy dzieła stanowiące podstawę sławy twórcy, który dzięki nim zdobył jedno z najprężniejszych miejsc wśród nowocześniejszych kompozytorów operowych. To „Cyganeria”, „Tosca” i „Madame Butterfly”. Trudno zdecydować której z tych oper przyznać palmę pierwszeństwa. Subtelnością i muze „Cyganeria”, brutalną niekiedy siłą wyrazu przykuwa „Tosca”, podczas gdy „Madame Butterfly” czaruje egzotykiem kolorystycznym. Każda z nich ma rzeszę zwolenników, każdej słucha się z zajęciem niesłabnącym nigdy. Osobiście na planie pierwszym umieściłbym „Cyganerię”. Mam wrażenie, iż wypowiedział się w niej Puccini najpełniej i najpiękniej.

Dr. Juliusz Bałicki.

(PPS.), Wójcicki (Ch.-D.), Waszkiewicz (NPR.), ks. Styczyński (ZLN.), Trepka (ZLN.), Łańcucki (kom.) oraz w imieniu rządu wice-minister Markowski. Ustawę przyjęto bez zmian, w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek, 16. br. Na porządku dziennym między innymi sprawozdanie komisji żyrardowskiej o wniosku w sprawie postawienia w stan oskarżenia przed trybunałem stanu b. ministra Kucharskiego.

Z KOMISJI SEJMOWYCH.

Warszawa, 12. grudnia. (Tel. G. L.) Sejmowa komisja administracyjna prowadziła w d. c. dyskusję nad projektem ustawy o gminach wiejskich. Przyjęto przepisy dotyczące nadzoru państwowego nad działalnością gmin wiejskich. Przyjęto, że nadzór w imieniu państwa sprawują Wydziały pow. i Wydziały wojew. Co do budżetów gminnych, przyjęto propozycję ref. p. Putka (ZPSL.), aby budżety te w zasadzie nie ulegały zatwierdzeniu, a jedynie Wydziały powiatowe miałyby prawo część budżetu, naruszającą ustawę, uchylć, zmienić zaś budżet miałby prawo wówczas, gdyby Rada gminna nie wstąpiła do budżetu należności, które obowiązana jest na mocy ustawy lub z prawomocnych tytułów prawnych uścielić. Jeżeli w ciągu 6 tygodni Wydział powiatowy zarzutów przeciw budżetowi gminnemu nie podniesie, budżet staje się prawomocny.

Sejmowa komisja regulaminowa i nietykalności poselskiej postanowiła wydać sedom następujących posłów: Łańcuckiego (kom.), Wasyńczuka (Ukr.) Sergiusza Kozickiego (Ukr.), Czuczmaja (Ukr.) i ks. Ilikowa (Chlibor). Natomiast komisja odmówiła wydania posłów Pankratza (Zjedn. niem.), Eisensteina (Kolo żyd.) i Arciszewskiego (P. P. S.).

Sejmowa komisja prawnicza przyjęła nowelę do ustawy o adwokaturności w Małopolsce. Nowela ta wprowadza zmiany polegające na tym, że 15-letnie wykonywanie urzędu sędziowskiego zastępuje doktorat, praktykę adwokacką i egzamin adwokacki, zaś sędziowie z doktoratem po 16 latach wykonywania urzędu sędziowskiego mogą otwierać kancelarie adwokackie.

Komisja reform rolnych przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o zakresie i mocy obowiązującej ustawy o przejęciu na własność Państwa ziem w niektórych powiatach wschodnich Województwa, celem nadania ich żołnierzom.

Kronika telegraficzna.

— Rada Ligi Narodów ustaliła skład komitetu dla kodyfikacji prawa międzynarodowego. Przewodniczącym komitetu wybrany został Rankesjold. W skład komitetu wchodzi 17 prawników, a między innymi p. Rundsztaja, były doradca prawny polskiego Ministerstwa spraw zagranicznych.

— „Matin“ donosi z Waszyngtonu, że komisja senacka dla spraw zagranicznych postanowiła odroczyć sprawę uznania sowiektów na czas nieograniczony.

— Trocki, jak donoszą „Izwestia“, wyjechał dla poratowania zdrowia na południe.

— Chamberlain zatrzyma się w Paryżu w drodze powrotnej z Rzymu.

— Bank Morgan wysłał wczoraj do Niemiec 3 milj. dolarów w zlocie.

Polska stara się o pożyczkę w Ameryce.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 13. grudnia. (Z.) Korespond. Wasz dowiaduje się, że od dłuższego czasu prowadzone są rokowania o pożyczkę z konsorcjum banków amerykańskich. W imieniu Ministerstwa skarbu prowadzi rokowania wice-min. Klarner, ze strony konsorcjum amerykańskiego przebywa w tej chwili w Warszawie dwóch delegatów. Korespondent Wasz dowiaduje się z autentycznego źródła, że przebieg tych rokowań jest podobno pomyślny. W ostatnich dniach został wysłany do Ameryki szkic warunków, na jakich pożyczka ewentualnie byłaby zawarta.

Warszawa, 12. grudnia. (Z.) Z pism nowojorskich dowiadujemy się, że Rząd polski prowadzi rokowania z amerykańskimi instytucjami o zaciągnięcie pożyczki

w sumie 15 milj. dolarów. Jakkolwiek dotychczas nie zostało stwierdzone, na co Polska użyje tej pożyczki, to jednak w kołach finansowych N. Jorku panuje przekonanie, że Polska zaciąga pożyczkę w związku z ostatnimi układami, zawartymi z rządem Stanów Zjedn. w sprawie spłacenia długów, zaciągniętych w czasie powstania Państwa polskiego. Instytucje amerykańskie są zdania, że z chwilą ratyfikacji umowy polsko-amerykańskiej o spłatę długów, Rząd polski rozpocznie rokowania o zaciągnięcie pożyczki w sumie znacznie wyższej, aniżeli chodzi w obecnych rokowaniach, mianowicie pożyczki w wysokości około 100 mil. dolarów.

Niepewna sytuacja w Estonji?

ŻOŁNIERZE ODMAWIAJĄ ROZSTRZELIWANIA POWSTAŃCÓW. — WZMOCNIENIE OCHRONY GRANICZNEJ.

Moskwa, 12. grudnia. (Tel. G. L.) Korespondent „Izwestij“ w Petersburgu podaje szereg informacji o sytuacji w Estonji. W Narwie ma panować jakoby nastrój niepokojący. Stacjonowane tam pułki piechoty usposobione są rewolucyjnie. Żołnierze, jak donoszą „Izwestia“, mają odmawiać rozstrzeliwania powstańców z wyroków sądu wojennego, oświadczając, że obowiązkiem ich jest walczyć w polu, a nie w kraju. Według dalszych doniesień „Izwestij“ 3 żołnierzy tego pułku rozstrzelano. Do Narwy wezwano automobily pancerne „ostoję faszyzmu“. Gen. gubernator Narwy Rubu,

zapowiedział dziesiątkowanie w razie oporu. Estończycy rzekomo wzmacniają ochronę graniczną i utworzyli już potrójną linię okopów i gęstą sieć wywiadowczą. Jednocześnie — jak donoszą „Izwestia“ — rząd estoński rozsiewa pogłoskę, że ze strony sowieckiej nadciąga dywizja piechoty, kawalerji i pancernik. Dotychczasowy poseł sow. w Estonji Kopecki jedzie do Danji. Na jego miejsce mianowany został starszy sekretarz kolegium „Narkomindielu“ Piotrowski — czynny bolszewik od r. 1904. Należał on swego czasu do socjal-demokracji Król. Polskiego i Litwy.

NIE WOLNO ZBLIŻAĆ SIĘ DO POSTERUNKÓW WOJSK.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 13. grudnia. (Z.) Re-wla donoszą, że komenda miasta wydała rozporządzenie, zabraniające osobom cywilnym zbliżania się do posterunków wojskowych na 15 kroków. Wojskowe posterunki otrzymały rozkaz strzelania do każdego, kto na wezwanie „stój“ nie zastosuje się. Rząd postanowił utworzyć straż obywatelską. Statut straży opracowuje osobna komisja.

ZA CENĘ POWROTU DO ROSJI UDZIAŁ W BANDACH DYWERSYJNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa 13. grudnia. (Z.) Z Gdańska donoszą, że agenci bolszewicy przebywający w Gdańsku prowadzą agitację wśród b. oficerów rosyjskich namawiając ich do powrotu do Rosji sowieckiej. Agenci ci obiecują oficerom amnestję o ile podpiszą umowę, że zgodzą się wziąć udział w kursie dywersyjnym przez acjonym dla band dywersyjnych na kresach wschodnich.

Wykup 6 proc. złotych bonów skarbowych S. II. A.

będzie skuteczniwszy poczynając od dnia 15. grudnia 1924 do dnia 15. czerwca 1925 włącznie, przez Centralną Kasę Państwową oraz przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczтовую Kasę Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Związkowy Spółek Zarobkowych, Polski Bank Przemysłowy, Bank Cukrownictwa, Bank Dyskontowy Warszawski, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Bank Kwilecki, Potocki i Ska, Bank Mały polski, Bank Przemysłowców T. A. P., Bank Przemysłowców Polskich, Bank Przemysłu Warszawski, Bank Towarzystw Spółdzielczych, Bank Zachodni, Bank Ziemiański, Bank Zjednoczenia Ziem Polskich, P. Bank Handlowy, Powszechny Bank Kredytowy, Powszechny Bank Zw. w Polsce, Warszawski Bank Zjedn., Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy, Ziemiński Bank Kredytowy, Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie, Bank Śląski w Katowicach, Śląski Bank Eskontowy w Białej-Bielsku, Bank Ziemian we Lwowie i przez oddziały tych instytucji, poczynając zaś od dnia 16. czerwca 1925 do 15. grudnia 1934 włącznie jedynie przez Centralną Kasę Państwową.

P. BRYL PREZEMEM ZWIĄZKU CHŁOPSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 13. grudnia. (Z.) Na posiedzeniu klubu poselskiego Z. Chłopskiego odbyły się wybory. W miejsce posła Platy prezesem został poseł Bryl. Wiceprezami zostali posłowie: Hipolit Siwiński Janeczek i Troczek. Se retarzem pos. Socha.

BENESZ CHCE NAWIĄZAĆ KONTAKT Z WATYKANEM.

Praga, 12. grudnia. (Tel. G. L.) Według doniesienia „Lidovych Novin“ ministr Benesz zamierza skorzystać ze swego pobytu w Rzymie, aby nawiązać kontakt z Watykanem, celem omówienia spraw związanych z polityką ecclesiastyczną.

PODROŻENIE KOMUNIKACJI OSOBOWEJ Z RUMUNIA

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Stanisławów, 13. grudnia.

Po niedawnej podwyżce taryfy osobowej na kolejach rumuńskich wcho z z d iem 1 stycznia 1925 w życie dalsza podwyżka cen przejazdowych, co wpłynie także na podwyższenie cen, zawartych w zaprowadzonej niedawno taryfie związkowej dla bezpieczeństwa komunikacji osobowej między Polską a Rumunją oraz dla komunikacji tranzytowej między Niemcami a Rumunją przez Polskę.

W PRZEDEDNIU OGÓLNEGO STRAJKU FARMACEUTÓW W AUSTRII.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Wiedeń, 12. grudnia. Tocząc się od pewnego czasu pertraktacje między rządem a delegatami austriackich farmaceutów na tle żądań o podwyższenie uposażenia pozostały bez dodatniego wyniku. Na dziś zwołano do Wiednia ogólne zgromadzenie delegatów z wszystkich miast, a w poniedziałek ma się rozpocząć strajk farmaceutów w całym Państwie.

Okruchy.

Wszelkiewiat i nasze własne życie nastęca mnóstwo zagadek, które niepokoją ludzką myśl, uczucie i wole. Zagadki te musi ktoś rozwiązać w sposób który zadowoliłby nas, a właśnie czyni to religja. Dla myśli tworzy dogmaty, kłozoie religijny, nauki kościelne; uczuciom daje modlitwę i obrzędki; woli wskazuje sposoby wypełniania Bożych rozkazów i pracę nad zbawieniem własnym, nad pomaganiem do zbawienia bliźnich. Do osiągnięcia tych celów religja posługuje się wszelkimi środkami. Posługuje się ludźmi, tworząc z nich proroków, kapłanów, nawet męczenników i świętych. W społeczeństwach organizuje olbrzymie instytucje, zwane Kościołami. W naturze wyszukuje źródła, drzew, jaskółki, na cudowne objawienia. Wznosi przepiękne gmachy zwane świątyniami, a żeby skupić w nich arcydzieła rzeźbiarskie, malarskie i muzyczne, przedstawia święte dramaty i uroczyste pochody... Słowem, religja chce uspokoić, natchnąć obruchą i uszczęśliwić niepewnego, zatrwożonego i cierpiącego człowieka.

BOLESŁAW PRUS
„Kroniki tygodniowe“.

REDAKCJA „GAZETY LWOWSKIEJ“ OCENIAC BĘDZIE NA SWYCH SZPALTACH NOWE WYDAWNICTWA JEDYNIIE TYLKO WÓWCZAS, GDY ONE NADSYLANE BĘDĄ WPROST POD ADRESEM REDAKCJI, NIE ZAŚ JEJ POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW.

Oryginalne 8310

**TUTKI
BON TON**

polecają

**HERBICZNA, BÉLDOWSKI, WOŁOSZYŃSKI
w Krakowie.**

— Do nabycia —
w sklepach tytoniowych.

„Porter Imperial” Lwowskiego Towarzystwa akc. browarów,

w oryginalnych flaszkiach jest wyborowym produktem, wyrabianym z najprzedniejszych surowców zagranicznych,

„Porter Imperial”

nie ustępuje swoją jakością wszystkim piwom zagranicznym podobnego typu i zalecane bywa przez powagi lekarskie chorym i rekonwalescentom,

„Porter Imperial”

o zawartości 22 stopni ekstraktu, jest prawdziwy tylko w flaszkiach z wyciśniętym znakiem ochronnym Towarzystwa na korkach, kapslach i etykietach.

Wszędzie do nabycia.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja POWSZECHNEJ INSTYTUCJI KREDYTOWEJ w HUSIATYNIE słow. zar. z ogr. poręką zaprasza niniejszem Szych P. Z. członków na **WALNE ZGROMADZENIE**, które się odbędzie dnia 21. grudnia 1924 o godzinie 3 popołudniu w domu p. Wigdora Aschkenazego w Husiatynie z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z czynności i rachunków za lata 1914—1924.
- 2) Udzielenie Dyrekcji absolutorjum.
- 3) Powzięcie uchwały co do rozwiązania stowarzyszenia.
- 4) Wybór likwidatorów i rady nadzorczej.
- 5) Wnioski członków.

Zauważa się, że w razie braku kompletu wymaganego statutem, odbędzie się dnia 28. grudnia 1924 o godzinie 3 popołudniu w tym samym lokalu ponowne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, które bez względu na ilość obecnych prawomocnie obradować i uchwalać będzie.

7476

Husiatyn, dnia 8. grudnia 1924.

POWSZECHNA INSTYTUCJA KREDYTOWA
słow. zar. z ogr. por. w HUSIATYNIE.

OBWIESZCZENIE.

Przewodniczący Rady Nadzorczej **ALIANSU POŻYCZKOWEGO**, stowarzyszenia z ogr. poręką w **CHOROSTKOWIE**, zwołuje na podstawie § 44 statutu tego stowarzyszenia **NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE** członków na dzień 28. grudnia o godzinie 1-ej popołudniu, które odbędzie się w domu dyrektora **Abrahama Tenenbauma** w Chorostkowie, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie dyrekcji z czynności i rachunków.
- 2) Wniosek na uchwalenie likwidacji i rozwiązanie stowarzyszenia.
- 3) Wybór likwidatorów i upoważnienie tychże do podjęcia kroków celem rozwiązania stowarzyszenia.
- 4) Zatwierdzenie protokołu spisane na wspólnym posiedzeniu dyrekcji i rady nadzorczej odbytem dnia 25. lipca 1914 r., dotyczącego sprzedanych nieruchomości stowarzyszenia.
- 5) Wnioski członków.

Zarazem zaznacza się, że w razie braku kompletu wymaganego stosownie do § 52 z powołaniem się na § 51 stat. s ow. następne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się 11. stycznia 1925 r. o godzinie 10-tej przedpołudniem w domu dyrektora **Abrahama Tenenbauma** bez względu na komplet, z tym samym porządkiem dziennym.

Chorostków, 10. grudnia 1924. 7510

Jakób Tenenbaum. Abraham Aszkenaz.

„Chodorów” Akcyjne Towarzystwo dla Przemysłu Cukrowniczego w Chodorowie.

W dniu 9. grudnia 1924 r. o godzinie 11-tej w południe odbyło się IX Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Chodorowa.

Rada Zawiadowcza przedstawiła bardzo obszerne i ciekawe drukowane sprawozdanie.

Na wniosek Generalnego Dyrektora Towarzystwa inż. Stanisława Kremera, Walne Zgromadzenie uchwaliło następujący rozdział czystego zysku:

Z wykazanego czystego zysku w zamknięciach rachunkowych Mp. 782.666.428.268.11 czyli Zł. 434.814.69 przeznaczyć:

1. Na rzecz funduszu rezerwowego w myśl § 39 statutu 20 część z zysku tj.	Zł. 21.740.93
2. Na 5% dywidendę dla akcjonariuszów w myśl § 39 statutu	„ 27.78
3. Na tantieme dla Rady Zawiadowczej w myśl § 39 statutu 10% od pozostałej kwoty, tj. od 434.814.69 — 21.758.51 = 413.046.18	„ 41.304.62
4. Na superdywidendę dla Akcjonariuszów 449.94%	„ 249.972.22
5. Na remunerację dla Urzędników	„ 20.000.—
6. Na zapomogi na kształcenie dzieci pracowników Towarzystwa	„ 10.000.—
7. Na zapomogi na kształcenie dzieci emerytowanych urzędników państwowych i sierót po nich	„ 6.000.—
8. Dla Towarzystwa Gimnastycznego „Sokol” w Chodorowie	„ 1.900.—
	Zł. 350.045.35
Pozostała zaś reszta tj. Zł. 84.769.34 przenieść na rok następny jako rezerwę dodatkową	„ 84.769.34
	Zł. 434.814.69

Wypłaty dywidendy rozpocznie Polski Bank Przemysłowy i jego Filje z dniem 10. stycznia 1925 r.

Odnosnie do uchwalonych zapomóg na kształcenie dzieci urzędników państwowych i sierót po nich, ogłasza Jeneralna Dyrekcja we Lwowie warunki uzyskania tychże zapomóg, a mianowicie:

20 zapomóg po 300 złotych dla kształcącej się młodzieży.

Jeneralna Dyrekcja „CHODORÓW”

Akcyjnego Towarzystwa dla Przemysłu Cukrowniczego w Chodorowie we Lwowie, ul. Zimorowicza 19

podaje do wiadomości, iż IX Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, uchwałą z dnia 9. grudnia 1924 r. przeznaczyła Zł. 6.000.— na 20 zapomóg po 300 złotych dla kształcącej się młodzieży.

1. O zapomogi te ubiegać się mogą dzieci (synowie, córki lub sieroty) urzędników państwowych, kształcące się w Zakładach średnich lub wyższych, w pierwszym rzędzie powiatu Bóbreckiego, a następnie m. Lwowa, czyniące dostateczne postępy w naukach, a których rodzice lub opiekunowie nie posiadają majątku i utrzymują się z pensji lub emerytur.
2. Podanie o uzyskanie tych zapomóg wnieść należy do dnia 22-go grudnia br. do Jeneralnej Dyrekcji Cukrowni Chodorowskiej we Lwowie przy ul. Zimorowicza 19, a podać w nich należy li tylko:
  - a) Imię i nazwisko, miejsce, rok urodzenia, religja, narodowość, zakład naukowy (klasa, rok lub kurs).
  - b) Imię i nazwisko, stanowisko i miejsce urzędowania ojca.
  - c) Naznaczyć, czy i ile rodzeństwa petenta uczęszcza do szkół i do których.
  - d) Adres domowy petenta.
3. Podania te muszą być zaopatrzone przez odnośne władze szkolne klauzula, że petent na zapomogę zasługuje.
4. Zapomogi wypłacone zostaną w styczniu 1925 r.
5. Ci, którym zapomogi zostaną przyznane, otrzymają pisemne uwiadomienie.
6. Obdarowani w dniu podejmowania zapomogi złożą własnoręcznie napisane i podpisane deklaracje treści następującej:

„Zobowiązuję się najpóźniej w trzy lata po uzyskaniu samodzielnego stanowiska, zwrócić w całości równowartość tej zapomogi, Towarzystwu Akcyjnemu w Chodorowie” (zwroty zapomóg przeznaczone są również na wsparcie dla uczących się synów i córek urzędników państwowych w pierwszym rzędzie pow. Bóbreckiego, a następnie m. Lwowa).
7. Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Jeneralna Dyrekcja „CHODORÓW”,
Akcyjnego Towarzystwa dla Przemysłu
cukrowniczego w Chodorowie
we Lwowie, ulica Zimorowicza 1. 19.

Inż. Stanisław Kremer,
Generalny Dyrektor Towarzystwa.

Lwów, dnia 10. grudnia 1924 r.

Prenumerata bez odnoszenia miesięcznie 3 zł. 50 gr., z odnoszeniem lub pocztą miesięcznie 3 zł. 75 gr., zagranicą 5 zł. 50 gr. — Redakcja czynna od godz. 8 rano do 1 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor naczelny przyjmuje od 1—3 popoł. — Listów niefrankowanych należycie nie przyjmuje się. — Ręko pisów Redakcja i Administracja nie zwracają. — Konto P. K. O. 141.690.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI. Należycieść pocztową opłacono ryczałtem „Drukarnia Polska”, pod zarz. B. Stońskiego.